

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»
Інститут прикладного системного аналізу
Кафедра системного проетування

Алгоритми та структури даних

Лабораторна робота №2

"Дослідження базових алгоритмів"

1 Мета роботи

Ознайомитись і дослідити базові класичні алгоритми: пошук простих чисел, переведення числа з однієї системи числення в іншу, рекурсивні алгоритми. Набути навичок їх реалізації мовою програмування С/С++, навчитися вимірювати та порівнювати швидкодію алгоритмів.

2 Короткі теоретичні відомості

- Перевірка числа на простоту перебором дільників: https://foxford.ru/wiki/informatika/proverka-prostoty-pereborom-deliteley
- «Решето Ератосфена»: https://uk.wikipedia.org/wiki/Решето Ератосфена
- Переведення чисел між системами числення:
 https://coderlessons.com/tutorials/akademicheskii/uchim-kompiuternuiu-logicheskuiu-organizatsiiu/preobrazovanie-sistemy-schisleniia-2
- Pekypcia: https://ravesli.com/urok-107-rekursiya-chisla-fibonachchi-i-faktorial
- Заміряти час виконання коду:

```
#include <time.h> // a6o <ctime>

clock_t start = clock();
// Тут ваш код, час виконання якого замірюється
clock_t end = clock();
float seconds = (float(end - start)) / CLOCKS_PER_SEC;
```

Якщо ваш код виконується занадто швидко, його можна занести у цикл на 1000 повторень.

• Підключити українську мову в консолі: https://cherto4ka.xyz/2018/10/18/українська-мова-в-консолі

```
#include <windows.h>

void main()
{
         SetConsoleCP(1251);
         SetConsoleOutputCP(1251);
}
```

Також необхідно змінити шрифт в параметрах консолі на «Lucida Console».

3 Завдання

Написати програми для виконання 3 різнотипних завдань:

- 1) Знаходження простих чисел, алгоритм «Решето Ератосфена». В цьому завданні потрібно реалізувати два алгоритми пошуку простих чисел: звичаний перебір та «Решето Ерастосфена». За допомогою обох алгоритмів розв'язати поставлену задачу та порівняти їх швидкодію, вимірявши час виконання
- 2) Переведення чисел між системами числення
- 3) Задача на рекурсивний алгоритм

Перевірити правильність роботи програм з різними вхідними даними. Зробити скріншоти результатів виводу програм.

В завданнях, де вводяться будь-які змінні, їх встановлення необхідно реалізувати через введення даних з терміналу (напр. cin).

Важливо! Дозволені бібліотеки для підключення:

- бібліотеки введення / виведення даних: <iostream>, <stdio.h>, <conio.h>
- бібліотека математичних функцій: <cmath> (math.h)
- бібліотеки для функції рандомайзу: <cstdlib> (stdlib.h), <ctime> (time.h)
- бібліотека для підтримки кирилиці при виведенні даних: <clocale> (locale.h)
- бібліотека для підтримки українських літер в консолі Windows: <windows.h>

4 Зміст звіту

Звіт має містити:

- 1) Титульний аркуш
- 2) Мету роботи
- 3) Варіант завдання
- 4) Хід виконання роботи
 - а) Умова кожної задачі
 - b) Скріншот результату виконання кожного завдання
 - с) Лістинг програми (код) до кожного завдання
- 5) Висновки

5 Контрольні питання

- 1) Що впливає на різницю у часі між виконанням алгоритму знаходження простих чисел перебором дільників та алгоритму «Решето Ератосфена»?
- 2) Яка основна проблема з'являється при переведенні дійсного числа 0.3 у двійкову систему числення?
- 3) Яка принципова різниця між використанням рекурсії та циклів? В чому перевага кожного з варіантів?

6 Варіанти завдань

Варіант 1

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти всі прості числа на проміжку [A, B], а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 5-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано невід'ємні цілі числа A та B. Обчислити A в степені B <u>за допомогою</u> рекурсії (без використання циклів).

- 1. Знайти перші 100 простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- 2. Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в

- 6-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати кількість чисел у послідовності Фібоначчі, менших заданого натурального числа N, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів)</u>. Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 10 програма має видати 7.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти суму всіх простих чисел на проміжку [A, B].
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 7-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано два цілих числа A і B. Вивести всі числа від A до B включно, в порядку зростання, якщо A < B, або в порядку спадання в іншому випадку, за допомогою рекурсії (без використання циклів).

- 1. Знайти всі трицифрові прості числа, а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- 2. Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 8-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.

3. Дано натуральне число N. Порахувати в ньому кількість входжень цифри 7 <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 717 програма має видати 2.

Варіант 5

- 1. Знайти суму всіх двоцифрових простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 9-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Перевірити, чи є число N степенем двійки <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та оператору піднесення до степеня).

Варіант 6

- 1. Знайти 28-ме, 35-те, 46-те, 114-те за рахунком просте число.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 2-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Вивести всі його цифри по одній, розділяючи їх пробілами або новими рядками, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 627 програма має вивести 6 2 7.

Варіант 7

1. Знайти суму 12-го, 112-го та 212-го за рахунком простих чисел.

- 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 3-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано N > 1 зайчиків, що сидять в ряд. У зайчиків з непарними номерами по два вуха, а у зайчиків з парними номерами три вуха, тому що кожен з них піднімає ще й лапку. Обчислити кількість вух у ряді зайчиків <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів і оператору множення).</u> Наприклад, при N = 4 програма має повернути 10, при N = 7 програма має повернути 17.

- 1. Знайти добуток 15-го та 25-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 4-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Знайти максимальну цифру цього числа <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів). Наприклад, при N = 126 програма має видати 6.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти всі прості числа на проміжку [A, B], а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.

- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 7-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати суму перших N чисел у послідовності Фібоначчі, <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів). Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 5 програма має видати 7.

- 1. Знайти перші 100 простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 8-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати добуток його цифр <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 126 програма має видати 12.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти суму всіх простих чисел на проміжку [A, B].
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.

- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 9-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати в ньому кількість входжень числа 17 <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 117176171 програма має видати 3.

- 1. Знайти всі трицифрові прості числа, а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 2-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Перевірити, чи ϵ число N степенем трійки <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та оператору піднесення до степеня).

- 1. Знайти суму всіх двоцифрових простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 3-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.

3. Порахувати добуток чисел, починаючи від другого числа послідовності Фібоначчі до N-го числа послідовності включно, за допомогою рекурсії (без використання циклів). Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 6 програма має видати 30.

Варіант 14

- 1. Знайти 28-ме, 35-те, 46-те, 114-те за рахунком просте число.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 4-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Вивести всі його цифри по одній, в зворотному порядку, розділяючи їх пробілами або новими рядками, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 627 програма має вивести 7 2 6.

- 1. Знайти суму 12-го, 112-го та 212-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 5-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано піраміду, яка складається з блоків. Найвищий рівень піраміди складається з 1 блоку, рівень під ним з двох, наступний з трьох і т.д. Обчисліть кількість блоків в піраміді за заданою кількістю рівнів N > 1, <u>за</u>

допомогою рекурсії (без використання циклів і оператору множення). Наприклад, при N=2 програма має повернути 3, при N=7 програма має повернути 28.

Варіант 16

- 1. Знайти добуток 15-го та 25-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 6-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано невід'ємні цілі числа A та B. Обчислити A в степені В <u>за допомогою</u> рекурсії (без використання циклів).

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти всі прості числа на проміжку [A, B], а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- 2. Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 9-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати кількість чисел у послідовності Фібоначчі, менших заданого натурального числа N, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів)</u>. Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 10 програма має видати 7.

- 1. Знайти перші 100 простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 2-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано два цілих числа A і В. Вивести всі числа від A до В включно, в порядку зростання, якщо A < B, або в порядку спадання в іншому випадку, за допомогою рекурсії (без використання циклів).

Варіант 19

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти суму всіх простих чисел на проміжку [A, B].
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 3-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати в ньому кількість входжень цифри 7 <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 717 програма має видати 2.

- 1. Знайти всі трицифрові прості числа, а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.

- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 4-ву систему числення, і функцію для зворотнього переводу. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Перевірити, чи є число N степенем двійки <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та оператору піднесення до степеня).

- 1. Знайти суму всіх двоцифрових простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 5-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Вивести всі його цифри по одній, розділяючи їх пробілами або новими рядками, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 627 програма має вивести 6 2 7.

- 1. Знайти 28-ме, 35-те, 46-те, 114-те за рахунком просте число.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.

- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 6-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано N > 1 зайчиків, що сидять в ряд. У зайчиків з непарними номерами по два вуха, а у зайчиків з парними номерами три вуха, тому що кожен з них піднімає ще й лапку. Обчислити кількість вух у ряді зайчиків <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів і оператору множення).</u> Наприклад, при N = 4 програма має повернути 10, при N = 7 програма має повернути 17.

- 1. Знайти суму 12-го, 112-го та 212-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 7-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Знайти максимальну цифру цього числа <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів). Наприклад, при N = 126 програма має видати 6.

- 1. Знайти добуток 15-го та 25-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 8-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.

3. Порахувати суму перших N чисел у послідовності Фібоначчі, <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів). Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 5 програма має видати 7.

Варіант 25

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти всі прості числа на проміжку [A, B], а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 3-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати добуток його цифр <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 126 програма має видати 12.

- 1. Знайти перші 100 простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 4-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати в ньому кількість входжень числа 17 <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 117176171 програма має видати 3.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти суму всіх простих чисел на проміжку [A, B].
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 5-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Перевірити, чи є число N степенем трійки <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та оператору піднесення до степеня).

Варіант 28

- 1. Знайти всі трицифрові прості числа, а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 6-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати добуток чисел, починаючи від другого числа послідовності Фібоначчі до N-го числа послідовності включно, за допомогою рекурсії (без використання циклів). Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 6 програма має видати 30.

Варіант 29

1. Знайти суму всіх двоцифрових простих чисел.

- 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 7-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Вивести всі його цифри по одній, в зворотному порядку, розділяючи їх пробілами або новими рядками, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 627 програма має вивести 7 2 6.

- 1. Знайти 28-ме, 35-те, 46-те, 114-те за рахунком просте число.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 8-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- 3. Дано піраміду, яка складається з блоків. Найвищий рівень піраміди складається з 1 блоку, рівень під ним з двох, наступний з трьох і т.д. Обчисліть кількість блоків в піраміді за заданою кількістю рівнів N > 1, за допомогою рекурсії (без використання циклів і оператору множення). Наприклад, при N = 2 програма має повернути 3, при N = 7 програма має повернути 28.

- 1. Знайти суму 12-го, 112-го та 212-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.

- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 9-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано невід'ємні цілі числа A та B. Обчислити A в степені В <u>за допомогою</u> рекурсії (без використання циклів).

- 1. Знайти добуток 15-го та 25-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 2-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати кількість чисел у послідовності Фібоначчі, менших заданого натурального числа N, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів)</u>. Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 10 програма має видати 7.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти всі прості числа на проміжку [A, B], а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.

- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 4-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано два цілих числа A і B. Вивести всі числа від A до B включно, в порядку зростання, якщо A < B, або в порядку спадання в іншому випадку, за допомогою рекурсії (без використання циклів).

- 1. Знайти перші 100 простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 5-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати в ньому кількість входжень цифри 7 <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 717 програма має видати 2.

- **1.** Дано натуральні числа A та B, такі що A < B. Знайти суму всіх простих чисел на проміжку [A, B].
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 6-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.

3. Дано натуральне число N. Перевірити, чи ϵ число N степенем двійки <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та оператору піднесення до степеня).

Варіант 36

- 1. Знайти всі трицифрові прості числа, а також їх кількість.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 7-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Вивести всі його цифри по одній, розділяючи їх пробілами або новими рядками, <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 627 програма має вивести 6 2 7.

- 1. Знайти суму всіх двоцифрових простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 8-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано N > 1 зайчиків, що сидять в ряд. У зайчиків з непарними номерами по два вуха, а у зайчиків з парними номерами три вуха, тому що кожен з них піднімає ще й лапку. Обчислити кількість вух у ряді зайчиків <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів і оператору множення).</u> Наприклад, при N = 4 програма має повернути 10, при N = 7 програма має повернути 17.

- 1. Знайти 28-ме, 35-те, 46-те, 114-те за рахунком просте число.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 9-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Знайти максимальну цифру цього числа <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів). Наприклад, при N = 126 програма має видати 6.

Варіант 39

- 1. Знайти суму 12-го, 112-го та 212-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.
 - 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
 - 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 2-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Порахувати суму перших N чисел у послідовності Фібоначчі, <u>за</u> допомогою рекурсії (без використання циклів). Перші два значення в послідовності Фібоначчі: 0, 1. Кожне наступне значення є сумою попередніх двох значень, тому послідовність приймає вигляд: 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21 тощо. Наприклад, при N = 5 програма має видати 7.

- 1. Знайти добуток 15-го та 25-го за рахунком простих чисел.
 - 1) Реалізувати булеву функцію bool isPrime(int n), яка перевіряє вхідне число n на простоту за допомогою звичайного перебору дільників.

- 2) Реалізувати алгоритм "Решето Ератосфена" для знаходження всіх простих чисел на проміжку від 1 до N.
- 3) Розв'язати задану задачу у 2 способи: за допомогою функції isPrime() та за допомогою решета Ератосфена, заміряти та вивести час виконання кожного рішення.
- **2.** Написати функцію для переведення натурального десяткового числа в 3-ву систему числення, і функцію для зворотнього переведення. Протестувати на декількох прикладах.
- **3.** Дано натуральне число N. Порахувати добуток його цифр <u>за допомогою рекурсії (без використання циклів та строкових літералів)</u>. Наприклад, при N = 126 програма має видати 12.